

Příběh klementinských knihoven

The Story of the Clementinum Libraries

V Matematickém muzeu návštěvníci obdivovali astronomické přístroje, glóby, mechanické automaty, přírodniny z jezuitských misí i knihy ze všech oblastí tehdejší vědy. Muzeum se rychle stalo vyhledávaným cílem Pražanů i urozených hostů. Jeho slávu budovali učenci jako Kašpar Pflieger, Johann Klein nebo Josef Stepling.

Zlom nastal po zrušení jezuitského řádu v roce 1773. Klementinum přešlo pod státní správu a na návrh Františka Josefa hraběte Kinského byly knihovny bývalých jezuitských řádových domů spojeny s univerzitní knihovnou karolinskou a s rodovou knihovnou Kinských. Tím vznikla Veřejná c. k. universitní knihovna, oficiálně ustanovená dvorským dekretem dne 6. února 1777. Knihovna měla sloužit široké učené veřejnosti a její fond rychle rostl – knihy přicházely mj. ze šlechtických sbírek či zrušených klášterů. Tak vznikla instituce, jež se stala základem dnešní Národní knihovny České republiky.

Největším klenotem zůstává barokní knihovní sál s freskami, dřevěnými skříňkami a unikátními glóby, právem považovaný za jednu z nejkrásnějších historických knihoven světa. Je to místo, kde se snoubí věda, umění i paměť národa.

Barokní knihovní sál Klementina je považován za jednu z nejkrásnějších historických knihoven světa. Jeho freskami zdobený interier uschovává tisíce svazků, které tvořily základ vědeckého poznání své doby. Knihovna vznikla spojením významných sbírek, mezi nimiž nechyběly fondy z bývalých klášterů a šlechtických knihoven. Dodnes je symbolem propojení vědy, vzdělanosti a kulturního dědictví. Zdroj: Wikipedie.

The baroque library hall of Clementinum is considered one of the most beautiful historical libraries in the world. Its frescoed interior preserves thousands of volumes that formed the basis of scientific knowledge in their time. The library was created by bringing together important collections, including holdings from former monasteries and aristocratic libraries. To this day, it is a symbol of the connection between science, education and cultural heritage. Source: Wikipedie.

In the Mathematical Museum visitors admired astronomical instruments, globes, mechanical automata, natural history from Jesuit missions and books from all areas of science at the time. The museum quickly became a popular destination for Prague citizens and noble guests alike. Its fame was built by scholars such as Kašpar Pflieger, Johann Klein or Josef Stepling.

The turning point came after the abolition of the Jesuit Order in 1773. The Clementinum came under state administration and at the suggestion of Franz Joseph Count Kinský, the libraries of the former Jesuit houses were merged with the University Library of Caroline and the Kinský family library. This created the Public C.C. University Library, officially established by court decree on 6 February 1777. The library was intended to serve the general scholarly public and its collection grew rapidly – books came from the collections of noblemen and dissolved monasteries, among others. This is how the institution that became the basis of today's National Library of the Czech Republic was founded.

The Baroque library hall with its frescoes, wooden cabinets and unique globes, rightly considered one of the most beautiful historical libraries in the world, remains the greatest jewel. It is a place where science, art and the memory of a nation come together.

Na obrázku jsou zobrazeny tři historické kodexy, které byly darovány Karlem IV. a tvoří dnes nejstarší jádro Národní knihovny České republiky. Tyto vzácné rukopisy jsou cenným svědectvím o kulturním a historickém dědictví na našem území. Zdroj: Národní knihovna ČR.

The picture shows three historical codices that were donated by Charles IV and form the oldest core of the National Library of the Czech Republic. These precious manuscripts are a valuable testimony to the cultural and historical heritage of our territory. Source: Národní knihovna ČR.

Hala služeb Národní knihovny z roku 1964 představuje architektonický skvost, který kombinuje funkcionalismus s estetickými prvky doby. Prostor je navržen tak, aby návštěvníkům poskytoval pohodlný a přívětivý přístup k informacím a knihám, čímž podporuje kulturu čtení a vzdělávání. Zdroj: Národní knihovna ČR.

The 1964 National Library Service Hall is an architectural gem that combines functionalism with aesthetic elements of the time. The space is designed to provide visitors with comfortable and welcoming access to information and books, thus promoting a culture of reading and learning. Source: Národní knihovna ČR.

Fotografie dokumentuje přesun Slovanské knihovny do prostor Klementina, který proběhl v roce 1929. Tato událost znamenala začlenění významné slavistické sbírky do centrální státní knihovny. Na snímku jsou vidět pracovníci při manipulaci s bednami a svazky, stahování probíhalo pečlivě a organizovaně. Zdroj: Národní knihovna ČR.

The photograph documents the move of the Slavonic Library to the premises of the Clementinum in 1929, an event that marked the incorporation of an important Slavonic collection into the central state library. The photo shows workers handling boxes and volumes, and the move was carried out in a careful and organized manner. Source: Národní knihovna ČR.

Oznámení císaře Josefa II. a císařovny Marie Terezie o ustanovení c. k. Universitní knihovny představuje významný historický dokument, který formálně zakládá jednu z nejdůležitějších kulturních a vědeckých institucí v českých zemích. Tento akt znamenal nejen centralizaci a systematizaci knihovního fondu určeného pro potřeby studentů a vědců, ale také symbolizoval osvěcenský úsilí monarchie o podporu vzdělanosti, vědy a dostupnosti informací. Zdroj: Národní knihovna ČR.

The announcement of Emperor Joseph II and Empress Maria Theresa on the establishment of the C.C. University Library is an important historical document that formally establishes one of the most important cultural and scientific institutions in the Czech lands. This act not only centralized and systematized the library collection for the needs of students and scientists, but also symbolized the monarchy's enlightenment efforts to promote education, science, and the availability of information. Source: Národní knihovna ČR.

